

आष्टपाहुड़ गाथा

दर्शनपाहुड

काऊण णमुक्कारं जिणवरवसहस्र वइद्धमाणस्स ।
दंसणमगं वोच्छामि जहाकम्मं समासेण ॥१॥
दंसणमूलो धम्मो उवइट्टो जिणवरेहिं सिस्साणं ।
तं सोऊण सकण्णे दंसणहीणो ण वंदिव्वो ॥२॥
दंसणभट्टा भट्टा दंसणभट्टस्स णत्थि णिव्वाणं ।
सिज्जांति चरियभट्टा दंसणभट्टा ण सिज्जांति ॥३॥
सम्मत्तरयणभट्टा जाणंता बहुविहाइं सत्थाइं ।
आराहणाविरहिया भमंति तत्थेव तत्थेव ॥४॥
सम्मत्तविरहिया णं सुदू वि उगं तवं चरंता णं ।
ण लहंति बोहिलाहं अवि वाससहस्रकोडीहिं ॥५॥
सम्मत्तणाणदंसणबलवीरियवइद्धमाण जे सव्वे ।
कलिकलुसपावरहिया वरणाणी होंति अइरेण ॥६॥
सम्मत्तसलिलपवहो णिच्चं हियए पवट्टए जस्स ।
कम्मं वालुयवरणं बन्धुच्चिय णासाए तस्स ॥७॥
जे दंसणेसु भट्टा णाणे भट्टा चरित्तभट्टा य ।
एदे भट्ट वि भट्टा सेसं पि जणं विणासंति ॥८॥
जो कोवि धम्मसीलो संजमतवणियमजोगगुणधारी ।
तस्स य दोस कहंता भग्गा भग्गत्तणं दिति ॥९॥
जह मूलम्मि विणट्टे दुमस्स परिवार णत्थि परवइढी ।
तह जिणदंसणभट्टा मूलविणट्टा ण सिज्जांति ॥१०॥
जह मूलाओ खंधो साहापरिवार बहुगुणो होइ ।
तह जिणदंसण मूलो णिद्विट्टो मोक्खमगास्स ॥११॥
जे दंसणेसु भट्टा पाए पाडंति दंसणधराणं ।
ते होंति लल्लमूआ बोही पुण दुल्लहा तेसिं ॥१२॥

जे वि पडंति य तेसिं जाणंता लज्जागारवभयेण ।
 तेसिं पि णत्थि बोही पावं अणुमोयमाणाणं ॥१३॥
 दुविंह पि गंथचायं तीसु वि जोएसु संजमो ठादि ।
 णाणम्मि करणसुद्धे उब्भसणे दंसणं होदि ॥१४॥
 सम्मतादो णाणं णाणादो सव्वभावउवलद्धी ।
 उवलद्धपयत्थे पुण सेयासेयं वियाणेदि ॥१५॥
 सेयासेयविदण्हू उदधुददुस्सील सीलवंतो वि ।
 सीलफलेणब्मुदयं तत्तो पुण लहइ णिव्वाणं ॥१६॥
 जिणवयणमोसहमिणं विसयसुहविरेयणं अमिदभूदं ।
 जरमरणवाहिहरणं खयकरणं सव्वदुकखाणं ॥१७॥
 एं जिणस्स रूवं बिदियं उक्किद्वसावयाणं तु ।
 अवरट्टियाण तडयं चउत्थ पुण लिंगदंसणं णत्थि ॥१८॥
 छह दव्व णव पयत्था पंचत्थी सत्त तच्च णिद्विट्टा ।
 सदहइ ताण रूवं सो सद्विट्टी मुणेयव्वो ॥१९॥
 जीवादीसद्वहणं सम्मतं जिणवरेहिं पण्णतं ।
 ववहारा णिच्छयदो अप्पाणं हवइ सम्मतं ॥२०॥
 एवं जिणपण्णतं दंसणरयणं धरेह भावेण ।
 सारं गुणरयणत्य सोवाणं पढम मोकखस्स ॥२१॥
 जं सक्कइ तं कीरइ जं च ण सक्केइ तं च सद्वहणं ।
 केवलिजिणेहिं भणियं सद्वमाणस्स सम्मतं ॥२२॥
 दंसणणाणचरित्ते तवविणये णिच्चकालसुपसत्था ।
 एदे दु वंदणीया जे गुणवादी गुणधराणं ॥२३॥
 सहजुप्पणं रूवं दट्ठं जो मण्णए ण मच्छरिओ ।
 सो संजमपडिवण्णो मिच्छाइट्टी हवइ एसो ॥२४॥
 अमराण वंदियाणं रूवं दट्ठूण सीलसहियाणं ।
 जे गारवं करंति य सम्मतविवज्जिया होंति ॥२५॥
 अस्संजदं ण वन्दे वत्थविहीणोवि तो ण वंदिज्ज ।
 दोण्ण वि होंति समाणा एगो वि ण संजदो होदि ॥२६॥

ण वि देहो वंदिज्जइ ण वि य कुलो ण वि य जाइसंजुतो ।
 को वंदमि गुणहीणो ण हु सवणो णेय सावओ होइ ॥२७॥
 वंदमि तवसावणा सीलं च गुणं च बंभचेरं च ।
 सिद्धिगमणं च तेसि सम्मतेण सुद्धभावेण ॥२८॥
 चउसट्ठि चमरसहिओ चउतीसहि अइसएहिं संजुतो ।
 अणवरबहुसत्तहिओ कम्मकखयकारणणिमित्तो ॥२९॥
 णाणेण दंसणेण य तवेण चरियेण संजमगुणेण ।
 चउहिं पि समाजोगे मोक्खो जिणसासणे दिट्ठो ॥३०॥
 णाणं णरस्स सारो सारो वि णरस्स होइ सम्मतं ।
 सम्मताओ चरणं चरणाओ होइ णिव्वाणं ॥३१॥
 णाणमि दंसणमि य तवेण चरिएण सम्मसहिएण ।
 चउणहं पि समाजोगे सिद्धा जीवा ण सन्देहो ॥३२॥
 कल्लाणपरंपरया लहंति जीवा विसुद्धसम्मतं ।
 सम्महंसणरयणं अग्घेदि सुरासुरे लोए ॥३३॥
 लद्धूण य मणुयत्तं सहियं तह उत्तमेण गोत्तेण ।
 लद्धूण य सम्मतं अक्खयसोक्खं च मोक्खं च ॥३४॥
 विहरदि जाव जिणिंदो सहसट्ठसुलक्खणेहिं संजुतो ।
 चउतीसअइसयजुदो सा पडिमा थावरा भणिया ॥३५॥
 बारसविहतवजुता कम्मं खविऊण विहिबलेण सं ।
 वोसट्ठुचत्तदेहा णिव्वाणमणुत्तरं पत्ता ॥३६॥

सूत्रपाहुड

अरहंतभासियत्थं गणहरदेवेहिं गंथियं सम्मं ।
 सुत्तत्थमगणत्थं सवणा साहंति परमत्थं ॥१॥
 सुत्तम्मि जं सुदिट्ठुं आइरियपरंपूरेण मग्गेण ।
 णाऊण दुविह सुत्तं बट्ठदि सिवमग्ग जो भव्वो ॥२॥
 सुत्तं हि जाणमाणो भवस्स भवणासणं च सो कुणदि ।
 सूर्ड जहा असुत्ता णासदि सुत्तेण सहा णो वि ॥३॥

पुरिसो वि जो समुत्तो ण विणांसइ सो गओ वि संसारे ।
 सच्चेदण पच्चक्खं णासदि तं सो अदिस्समाणो वि ॥४॥
 सुत्तत्थं जिणभणियं जीवाजीवादिबहुविहं अत्थं ।
 हेयाहेयं च तहा जो जाणइ सो हु सद्विट्ठी ॥५॥
 जं सुत्तं जिणउत्तं ववहारो तह य जाण परमत्थो ।
 तं जाणिऊण जोई लहइ सुहं खवइ मलपुंजं ॥६॥
 सुत्तत्थपयविणट्टो मिच्छादिट्ठी हु सो मुणेयव्वो ।
 खेडे वि ण कायव्वं पाणिप्पत्तं सचेलस्स ॥७॥
 हरिहरतुल्लो वि णरो सगं गच्छेइ एइ भवकोडी ।
 तह वि ण पावइ सिद्धिं संसारत्थो पुणो भणिदो ॥८॥
 उकिकट्टसीहचरियं बहुपरियम्मो य गरुयभारो य ।
 जो विहरइ सच्छंदं पावं गच्छदि होदि मिच्छतं ॥९॥
 णिच्चेलपाणिप्पत्तं उवइट्टं परमजिणवरिंदेहिं ।
 एकको वि मोक्खमग्गो सेसा य अमग्गया सब्बे ॥१०॥
 जो संजमेसु सहिओ आरंभपरिगहेसु विरओ वि ।
 सो होइ वंदणीओ ससुरासुरमाणुसे लोए ॥११॥
 जे बावीसपरीसह सहंति सत्तीसएहिं संजुत्ता ।
 ते होंति वंदणीया कम्मक्खयणिज्जरासाहू ॥१२॥
 अवसेसा जे लिंगी दंसणणाणेण सम्म संजुत्ता ।
 चेलेण य परिगहिया ते भणिया इच्छणिज्जा य ॥१३॥
 इच्छायारमहत्थं सुत्तठिओ जो हु छंडए कम्मं ।
 ठाणे ट्टियसम्मत्तं परलोयसुहंकरो होदि ॥१४॥
 अह पुण अप्पा णिच्छदि धम्माइं करेइ णिरवसेसाइं ।
 तह वि ण पावदि सिद्धिं संसारत्थो पुणो भणिदो ॥१५॥
 एएण कारणेण य तं अप्पा सदहेह तिविहेण ।
 जेण य लहेह मोक्खं तं जाणिज्जह पयत्तेण ॥१६॥
 वालगगकोडिमेत्तं परिगहगहणं ण होइ साहूणं ।
 भुंजेइ पाणिपत्ते दिणणणं इक्कठाणम्मि ॥१७॥

जहजायरूवसरिसो तिलतुसमेतं ण गिहदि हत्थेसु ।
 जइ लेइ अप्पबहुयं तत्तो पुण णिगोदम् ॥१८॥
 जस्स परिगगहगहणं अप्पं बहुयं च हवइ लिंगस्स ।
 सो गरहिउ जिणवयणे परिगहरहिओ णिरायारो ॥१९॥
 पंचमहव्वयजुत्तो तिहिं गुत्तिहिं जो स संजदो होई ।
 णिगंथमोक्खमगो सो होदि हु वंदणिजो य ॥२०॥
 दुइयं च उत्त लिंगं उकिकटुं अवरसावयाणं च ।
 भिक्खं भमेइ पत्ते समिदीभासेण मोणेण ॥२१॥
 लिंगं इत्थीण हवदि भुंजइ पिंड सुएयकालम्मि ।
 अज्जिय वि एककवत्था वत्थावरणेण भुंजेदि ॥२२॥
 णविसिज्जादिवत्थधरोजिणसासणेजइविहोइ तित्थयरो ।
 णगो विमोक्खमगो सेसा उम्मगया सब्बे ॥२३॥
 लिंगम्मि य इत्थीणं थणंतरे णाहिकक्खदेसेसु ।
 भणिओ सुहुमो काओ तासिं कह होइ पव्वज्जा ॥२४॥
 जइ दंसणेण सुद्धा उत्ता मगेण सावि संजुत्ता ।
 घोरं चरिय चरित्तं इत्थीसु ण पव्वया भणिया ॥२५॥
 चित्तासोहि ण तेसिं ढिल्लं भावं तहा सहावेण ।
 विज्जदि मासा तेसिं इत्थीसु ण संकया झाणा ॥२६॥
 गाहेण अप्पगाहा समुद्दसलिले सचेलअत्थेण ।
 इच्छा जाहु णियत्ता ताह णियत्ताइं सब्बदुक्खाइं ॥२७॥

चारित्रपाहुड

सब्बणहु सब्बदंसी णिम्मोहा वीयराय परमेट्टी ।
 वंदित्तु तिजगवंदा अरहंता भव्वजीवेहिं ॥१॥
 णाणं दंसण सम्मं चारित्तं सोहिकारणं तेसिं ।
 मोक्खाराहणहेउं चारित्तं पाहुडं वोच्छे ॥२॥
 जं जाणइ तं णाणं जं पेच्छइ तं च दंसणं भणियं ।
 णाणस्स णिच्छियस्स य समवण्णा होइ चारित्तं ॥३॥

ए तिणि वि भावा हवंति जीवस्स अक्खयामेया ।
 तिणं पि सोहणत्थे जिणभणियं दुविहं चारित्तं ॥४॥
 जिणणाणदिट्ठिसुद्धं पढमं सम्मत्तचरणचारित्तं ।
 बिदियं संजमचरणं जिणणाणसदेसियं तं पि ॥५॥
 एवं चिय णाऊण य सव्वे मिच्छत्तदोस संकाइ ।
 परिहर सम्मत्तमला जिणभणिया तिविहजोएण ॥६॥
 णिस्संकिय णिकंखिय णिव्विदिगिंछा अमूढिट्ठीय ।
 उवगूहण ठिदिकरणं वच्छल्ल पहावणा य ते अटु ॥७॥
 तं चेव गुणविसुद्धं जिणसम्मतं सुमुक्खठाणाए ।
 जं चरइ णाणजुत्तं पढमं सम्मत्तचरणचारित्तं ॥८॥
 सम्मत्तचरणसुद्धा संजमचरणस्स जड व सुपसिद्धा ।
 णाणी अमूढिट्ठी अचिरे पावंति णिव्वाणं ॥९॥
 सम्मत्तचरणभट्टा संजमचरणं चरंति जे वि णरा ।
 अण्णाणणाणमूढा तह वि ण पावंति णिव्वाणं ॥१०॥
 वच्छल्लं विणएण य अणुकंपाए सुदाणदच्छाए ।
 मगगुणसंसणाए अवगूहण रक्खणाए य ॥११॥
 एएहिं लक्खणोहिं य लक्खिज्जइ अज्जवेहिं भावेहिं ।
 जीवो आराहंतो जिणसम्मतं अमोहेण ॥१२॥
 उच्छाहभावणासंपसंससेवा कुदंसणे सद्धा ।
 अण्णाणमोहमगे कुव्वंतो जहदि जिणसम्मं ॥१३॥
 उच्छाहभावणासंपसंससेवा सुदंसणे सद्धा ।
 ण जहदि जिणसम्मतं कुव्वंतो णाणमगेण ॥१४॥
 अण्णाणं मिच्छत्तं वज्जह णाणे विसुद्धसम्मते ।
 अह मोहं सारंभं परिहर धम्मे अहिंसाए ॥१५॥
 पव्वज संगचाए पयद्व सुतवे सुसंजमे भावे ।
 होइ सुविसुद्धझाणं णिम्मोहे वीयरायत्ते ॥१६॥
 मिच्छादंसणमगे मलिणे अण्णाणमोहदोसेहिं ।
 वज्जंति मूढजीवा मिच्छत्ताबुद्धिउदएण ॥१७॥

सम्मद्वंसण पस्सदि जाणदि णाणेण दव्वपज्जाया ।
 सम्मेण य सद्वहदि य परिहरदि चरित्तजे दोसे ॥१८॥
 एए तिण्णि वि भावा हवंति जीवस्स मोहरहियस्स ।
 णियगुणमाराहंतो अचिरेण य कम्म परिहरइ ॥१९॥
 संखिज्जमसंखिज्जगुणं च संसारिमेरुमत्ता णं ।
 सम्मत्तमणुचरंता करेंति दुक्खक्खयं धीरा ॥२०॥
 दुविहं संजमचरणं सायारं तह हवे णिरायारं ।
 सायारं सगंथे परिगग्हा रहिय खलु णिरायारं ॥२१॥
 दंसण वय सामाइय पोसह सचित्त रायभत्ते य ।
 बंभारंभापरिग्ह अणुमण उद्दिष्ट देसविरदो य ॥२२॥
 पंचेव णुव्वयाइं गुणव्वयाइं हवंति तह तिण्णि ।
 सिक्खावय चत्तारि य संजमचरणं च सायारं ॥२३॥
 थूले तसकायवहे थूले मोषे अदत्तथूले य ।
 परिहारो परमहिला परिगग्हारंभपरिमाणं ॥२४॥
 दिसिविदि सिमाण पढमं अणत्थदंडस्स वज्जणं बिदियं ।
 भोगोपभोगपरिमा इयमेव गुणव्वया तिण्णि ॥२५॥
 सामाइयं च पढमं बिदियं च तहेव पोसहं भणियं ।
 तइयं च अतिहिपुज्जं चउत्थ सल्लेहणा अंते ॥२६॥
 एवं सावयधम्मं संजमचरणं उदेसियं सयलं ।
 सुद्धं संजमचरणं जडधम्मं णिक्कलं वोच्छे ॥२७॥
 पंचेंद्रियसंवरणं पंच वया पंचविंसकिरियासु ।
 पंच समिदि तय गुत्ती संजमचरणं णिरायारं ॥२८॥
 अमणुण्णे य मणुण्णे सजीवदव्वे अजीवदव्वे य ।
 ण करेदि रायदोसे पंचेंद्रियसंवरो भणिओ ॥२९॥
 हिंसाविरइ अहिंसा असच्चविरई अदत्तविरई य ।
 तुरियं अबंभविरई पंचम संगम्मि विरई य ॥३०॥
 साहंति जं महल्ला आयरियं जं महल्लपुञ्चवेहिं ।
 जं च महल्लाणि तदो महव्वया इत्तहे याइ ॥३१॥

वयगुत्ती मणगुत्ती इरियासमिदी सुदाणणिक्खेवो ।
 अवलोयभोयणाए अहिंसए भावणा होंति ॥३२॥
 कोहभयहासलोहा मोहा विवरीयभावणा चेव ।
 विदियस्स भावणाए ए पंचेव य तहा होंति ॥३३॥
 सुण्णायारणिवासो विमोचियावास जं परोधं च ।
 एसणसुद्धिसउत्तं साहम्मीसंविसंवादो ॥३४॥
 महिलालोयणपुव्वरइसरणसंसन्तवसहिविकहाहिं ।
 पुट्टियरसेहिं विरओ भावण पंचावि तुरियम्मि ॥३५॥
 अपरिगगह समणुण्णेसु सद्वपरिसरसरूवगंधेसु ।
 रायद्वोसाईणं परिहारो भावणा होंति ॥३६॥
 इरिया भासा एसण जा सा आदाण चेव णिक्खेवो ।
 संजमसोहिणिमित्तं खंति जिणा पंच समिदीओ ॥३७॥
 भव्वजणबोहणत्थं जिणमग्गे जिणवरेहि जह भणियं ।
 णाणं णाणसरूवं अप्पाणं तं वियाणेहि ॥३८॥
 जीवाजीवविभत्ती जो जाणड सो हवेड सण्णाणी ।
 रायादिदोसरहिओ जिणसासणे मोक्खमग्गोत्ति ॥३९॥
 दंसणणाणचरित्तं तिणि वि जाणेह परमसद्वाे ।
 जं जाणिऊण जोई अझेरेण लहंति णिब्बाणं ॥४०॥
 पाऊण णाणसलिलं णिम्मलसुविशुद्धभावसंजुता ।
 होंति सिवालयवासी तिहुवणचूडामणी सिद्धा ॥४१॥
 णाणगुणेहिं विहीणा ण लहंते ते सुइच्छियं लाहं ।
 इय णाउं गुणदोसं तं सण्णाणं वियाणेहिं ॥४२॥
 चारित्तसमारूढो अप्पासु परं ण ईहए णाणी ।
 पावड अझेरेण सुहं अणोवमं जाण णिच्छयदो ॥४३॥
 एवं संखेवेण य भणियं णाणेण वीयराएण ।
 सम्मत्तसंजमासयदुण्हं पि उदेसियं चरणं ॥४४॥
 भावेह भावसुद्धं फुडु रड्यं चरणपाहुणं चेव ।
 लहु चउगड चइऊणं अझेरेणपुणब्भवा होई ॥४५॥

बोधपाहुड

बहुसत्थअत्थजाणे संजमसम्मतसुद्धतवयरणे ।
 वंदिता आयरिए कसायमलवज्जिदे सुद्धे ॥१॥
 सयलजणबोहणतथं जिणमगे जिणवरेहिं जह भणियं ।
 वोच्छामि समासेण छक्कायसुहंकरं सुणहं ॥२॥
 आयदणं चेदिहरं जिणपडिमा दंसणं च जिणबिंबं ।
 भणियं सुवीयरायं जिणमुद्धा णाणमादत्थं ॥३॥
 अरहंतेण सुदिट्ठुं जं देवं तित्थमिह य अरहंतं ।
 पावज्जगुणविसुद्धा इय णायव्वा जहाकमसो ॥४॥
 मणवयणकायदव्वा आयत्ता जस्स इन्दिया विसया ।
 आयदणं जिणमगे णिदिट्ठुं संजयं रूवं ॥५॥
 मयरायदोस मोहो कोहो लोहो य जस्स आयत्ता ।
 पंचमहव्वयधारी आयदणं महरिसी भणियं ॥६॥
 सिद्धं जस्स सदत्थं विसुद्धझाणस्स णाणजुत्तस्स ।
 सिद्धायदणं सिद्धं मुणिवरवसहस्स मुणिदत्थं ॥७॥
 बुद्धं जं बोहंतो अप्पाणं चेदयाइं अण्णं च ।
 पंचमहव्वयसुद्धं णाणमयं जाण चेदिहरं ॥८॥
 चेडयं बंधं मोक्खं दुक्खं सुक्खं च अप्पयं तस्स ।
 चेडहरं जिणमगे छक्कायहियंकरं भणियं ॥९॥
 सपरा जंगमदेहा दंसणणाणेण सुद्धचरणाणं ।
 णिगंथवीयराया जिणमगे एरिसा पडिमा ॥१०॥
 जं चरदि सुद्धचरणं जाणइ णिच्छेइ सुद्धसम्मतं ।
 सा होई वंदणीया णिगंथा संजदा पडिमा ॥११॥
 दंसण अणंतणाणं अणंतवीरिय अणंतसुक्खाय ।
 सासयसुक्ख अदेहा मुक्का कम्मट्टबंधेहिं ॥१२॥
 णिरुवममचलमखोहा णिम्मिविया जंगमेण रूवेण ।
 सिद्धद्वाणम्मि ठिया वोसरपडिमा धुवा सिद्धा ॥१३॥
 दंसेइ मोक्खमगं सम्मतं संजमं सुधम्मं च ।
 णिगंथं णाणमयं जिणमगे दंसणं भणियं ॥१४॥

जह फुल्लं गंधमयं भवति हु खीरं स घियमयं चावि ।
 तह दंसणं हि सम्मं णाणमयं होङ रूवत्थं ॥१५॥
 जिणबिंबं णाणमयं संजमसुद्धं सुवीयरायं च ।
 जं देह दिक्खसिक्खा कम्मक्खयकारणे सुद्धा ॥१६॥
 तस्स य करह पणामं सब्वं पुजं च विणय वच्छल्लं ।
 जस्स य दंसण णाणं अत्थि धुवं चेयणाभावो ॥१७॥
 तववयगुणेहि सुद्धो जाणदि पिच्छेङ सुद्धसम्मतं ।
 अरहन्तमुद्द एसा दायारी दिक्खसिक्खा य ॥१८॥
 दढसंजममुद्दाए इन्दियमुद्दा कसायदिढमुद्दा ।
 मुद्दा इह णाणाए जिणमुद्रा एरिसा भणिया ॥१९॥
 संजमसंजुत्तस्स य सुझाणजोयस्स मोक्खमगास्स ।
 णाणेण लहदि लक्खं तम्हा णाणं च णायब्वं ॥२०॥
 जह णवि लहदि हु लक्खं रहिओ कंडस्स वेज्जयविहीणो ।
 तह णवि लक्खदि लक्खं अण्णाणी मोक्खमगास्स ॥२१॥
 णाणं पुरिस्स हवदि लहदि सुपुरिसो वि विणयसंजुत्तो ।
 णाणेण लहदि लक्खं लक्खं तो मोक्खमगास्स ॥२२॥
 मङ्गधणुहं जस्स थिरं सुदगुण बाणा सुअत्थि रयणत्तं ।
 परमत्थबद्धलक्खो णवि चुक्कदि मोक्खमगास्स ॥२३॥
 सो देवो जो अत्थं धम्मं कामांशुदेङ णाणं च ।
 सो दड जस्स अत्थि हु अत्थो धम्मो य पवज्जा ॥२४॥
 धम्मो दयाविसुद्धो पव्वज्जा सब्वसंगपरिचत्ता ।
 देवो ववगयमोहो उदयकरो भव्वजीवाणं ॥२५॥
 वयसम्मतविसुद्धे पंचेंदियसंजदे णिरावेक्खे ।
 एहाएउ मुणी तित्थे, दिक्खासिक्खासुणहाणेण ॥२६॥
 जं णिम्मलं सुधम्मं सम्मतं संजमं तवं णाणं ।
 तं तित्थं जिणमगे हवेङ जदि सतिभावेण ॥२७॥
 णामे ठवणे हि संदब्वे भावे हि सगुणपञ्जाया ।
 चउणागदि संपदिमे भावा भावंति अरहंतं ॥२८॥

दंसण अणंत णाणे मोक्खो णट्टुकम्मबंधेण ।
 णिरुवमगुणमारूढो अरहंतो एरिसो होइ ॥२९॥
 जरवाहिजम्मरणं चउगङ्गमणं च पुण्णपावं च ।
 हंतूण दोसकम्मे हुउ णाणमयं च अरहंतो ॥३०॥
 गुणठाणमगणेहिं य पज्जत्तीपाणजीवठाणेहिं ।
 ठावण पंचविहेहिं पणयव्वा अरहपुरिसस्स ॥३१॥
 तेरहमे गुणठाणे सजोइकेवलिय होइ अरहंतो ।
 चउतीस अइसयगुणा होंति हु तस्सटु पडिहारा ॥३२॥
 गइ इंदियं च काए जोए वेए कसाय णाणे य ।
 संजम दंसण लेसा भविया सम्मत्त सण्णि आहारे ॥३३॥
 आहारे य सरीरे इंदियमणआणपाणभासा य ।
 पज्जत्तिगुणसमिद्धो उत्तमदेवो हवड अरहो ॥३४॥
 पंच वि इंदियपाणा मणवयकाएण तिण्णि बलपाणा ।
 आणप्पाणप्पाणा आउगपाणेण होंति दह पाणा ॥३५॥
 मणुयभवे पंचिंदिय जीवट्टाणेसु होइ चउदसमे ।
 एदे गुणगणजुन्तो गुणमारूढो हवड अरहो ॥३६॥
 जरवाहिदुक्खरहियं आहारणिहारवज्जियं विमलं ।
 सिंहाण खेले सेओ णात्थि दुगुंछा य दोसो य ॥३७॥
 दस पाणा पज्जती अट्टसहस्रा य लक्खणा भणिया ।
 गोखीरसंखधवलं मंसं रुहिं च सव्वंगे ॥३८॥
 एरिसगुणेहिं सव्वं अइसयवंतं सुपरिमलामोयं ।
 ओरालियं च कायं णायव्वं अरहपुरिसस्स ॥३९॥
 मयरायदोसरहिओ कसायमलवज्जिओ य सुविशुद्धो ।
 चित्तपरिणामरहिदो केवलभावे मुणेयव्वो ॥४०॥
 सम्मदंसणि पस्सदि जाणदि णाणेण दव्वपज्जाया ।
 सम्मत्तगुणविशुद्धो भावो अरहस्स णायव्वो ॥४१॥
 सुण्णहरे तरुहिटे उज्जाणे तह मसाणवासे वा ।
 गिरिगुह गिरिसिहरे वा भीमवणे अहव वसिते वा ॥४२॥

सवसासत्तं तित्थं वचचङ्गदालत्तयं च वुत्तेहि ।
 जिणभवणं अह बेजङ्गं जिणमगे जिणवरा विंति ॥४३॥
 पंचमहव्वयजुत्ता पंचिंदियसंजया णिरावेक्खा ।
 सज्जायझाणजुत्ता मुणिवरवसहा णिइच्छन्ति ॥४४॥
 गिहगंथमोहमुक्का बावीसपरीसहा जियकषाया ।
 पावारंभविमुक्का पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥४५॥
 धणधण्णवत्थदाणं हिरण्णसयणासणाइ छत्ताइ ।
 कुद्दाणविरहरहिया पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥४६॥
 सत्तूमित्ते य समा पसंसणिंदा अलद्विलद्विसमा ।
 तणकणए समभावा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥४७॥
 उत्तममज्जिमगेहे दारिद्रे ईसरे णिरावेक्खा ।
 सव्वत्थ गिहिदपिंडा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥४८॥
 णिगंथा णिस्संगा णिम्माणासा अराय णिद्दोसा ।
 णिम्मम णिरहंकारा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥४९॥
 णिण्णोहा णिल्लोहा णिम्मोहा णिव्वियार णिक्कलुसा ।
 णिभ्य णिरासभावा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥५०॥
 जहजायरूवसरिसा अवलंबियभुय णिराउहा संता ।
 परकियणिलयणिवासा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥५१॥
 उवसमखमदमजुत्ता सरीरसंकारवज्जिया रुक्खा ।
 मयरायदोसरहिया पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥५२॥
 विवरीयमूढभावा पणट्टकम्मट्ट णट्टमिच्छत्ता ।
 सम्मत्तगुणविसुद्धा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥५३॥
 जिणमगे पव्वज्जा छहसंहणणेसु भणिय णिगंथा ।
 भावंति भव्वपुरिसा कम्मक्खयकारणे भणिया ॥५४॥
 तिलतुसमत्तणिमित्तसम बाहिरगंधसंगहो णत्थि ।
 पव्वज हवइ एसा जह भणिया सव्वदरसीहिं ॥५५॥
 उवसगपरिसहसहा णिज्जणदेसे हि णिच्च अत्थइ ।
 सिल कट्टे भूमितले सव्वे आरुहइ सव्वत्थ ॥५६॥

पसुमहिलसंद्वसंगं कुसीलसंगं ण कुणइ विकहाओ ।
 सज्जायझाणजुता पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥५७॥
 तववयगुणेहि सुद्धा संजमसम्मत्तगुणविसुद्धा य ।
 सुद्धा गुणेहि सुद्धा पव्वज्जा एरिसा भणिया ॥५८॥
 एवं आयत्तणगुणपञ्जंता बहुविसुद्धसम्मते ।
 णिगंथे जिणमगे संखेवेणं जहाखादं ॥५९॥
 रूवत्थं सुद्धत्थं जिणमगे जिणवरेहि जह भणियं ।
 भव्वजणबोहणत्थं छक्कायहियंकरं उत्तं ॥६०॥
 सद्वियारो हूओ भासासुत्तेसु जं जिणे कहियं ।
 सो तह कहियं णायं सीसेण य भद्रबाहुस्स ॥६१॥
 बारसअंगवियाणं चउदसपुव्वंगविउलवित्थरणं ।
 सुयणाणि भद्रबाहू गमयगुरु भयवओ जयउ ॥६२॥

भावपाहुड

णमिऊण जिणवरिंदे णरसुरभवणिंदवंदिए सिद्धे ।
 वोच्छामि भावपाहुडमवसेसे संजदे सिरसा ॥१॥
 भावो हि पढमलिंगं ण दव्वलिंगं च जाण परमत्थं ।
 भावो कारणभूदो गुणदोसाणं जिणा बेन्ति ॥२॥
 भावविसुद्धिणिमित्तं बाहिरगंथस्स कीरए चाओ ।
 बाहिरचाओ विहलो अब्भंतरगंथजुत्तस्स ॥३॥
 भावरहिओण सिज्जइ जइ वि तवं चरइ कोडिकोडीओ ।
 जम्मंतराइ बहुसो लंबियहत्थो गलियवत्थो ॥४॥
 परिणाममि असुद्धे गंथे मुज्जेइ बाहिरे य जई ।
 बाहिरगंथच्चाओ भावविहूणस्स किं कुणइ ॥५॥
 जाणहि भावं पढमं किं ते लिंगेण भावरहिएण ।
 पंथिय सिवपुरिपंथं जिणउवइटुं पयत्तेण ॥६॥
 भावरहिएण सपुरिस अणाइकालं अणांतसंसारे ।
 गहिउज्जियाइं बहुसो बाहिरणिगंथरूवाइं ॥७॥

भीसणणरयगईए तिरियगईए कुदेवमणुगइए ।
 पत्तो सि तिव्वदुकखं भावहि जिणभावणा जीव ॥८॥
 सत्तसु णरयावासे दारुणभीमाइं असहणीयाइं ।
 भुत्ताइं सुझरकालं दुःखाइं णिरंतरं अहियं ॥९॥
 खणणुत्तावणवालणवेयणविच्छेयणाणिरोहं च ।
 पत्तो सि भावरहिओ तिरियगईए चिरं कालं ॥१०॥
 आगंतुक माणसियं सहजं सारीरियं च चत्तारि ।
 दुक्खाइं मणुयजम्मे पत्तो सि अणंतयं कालं ॥११॥
 सुरणिलयेसु सुरच्छरविओयकाले य माणसं तिव्वं ।
 संपत्तो सि महाजस दुःखं सुहभावणारहिओ ॥१२॥
 कंदप्पमाइयाओ पंच वि असुहादिभावणाई य ।
 भाऊण दब्बलिंगी पहीणदेवो दिवे जाओ ॥१३॥
 पासत्थभावणाओ अणाइकालं अणेयवाराओ ।
 भाऊण दुहं पत्तो कुभावणाभावबीएहिं ॥१४॥
 देवाण गुण विहूई इड्ढी माहप्प बहुविहं दट्ठुं ।
 होऊण हीणदेवो पत्तो बहु माणसं दुक्खं ॥१५॥
 चउविहविकहासत्तो मयमत्तो असुहभावपयडत्थो ।
 होऊण कुदेवत्तं पत्तो सि अणेयवाराओ ॥१६॥
 असुईबीहत्थेहि य कलिमलबहुलाहि गञ्जवसहीहि ।
 वसिओ सि चिरं कालं अणेयजणणीण मुणिपवर ॥१७॥
 पीओ सि थणच्छीरं अणंतजम्मंतराइं जणणीणं ।
 अणणाणणाण महाजस सायरसलिलादु अहिययरं ॥१८॥
 तुह मरणे दुक्खेण अणणणाणं अणेयजणणीणं ।
 रुणणाण णयणणीर सायरसलिलादु अहिययरं ॥१९॥
 भवसायरे अणंते छिणणुज्जिय केसणहरणालट्टी ।
 पुञ्जइ जइ को वि जए हवदि य गिरिसमधिया रासी ॥२०॥
 जलथलसिहिपवणंवरगिरिसरिदरितरुवणाइ सव्वत्थ ।
 वसिओ सि चिरं कालं तिहुवणमज्जे अणप्पवसो ॥२१॥

गसियाइं पुगलाइं भुवणोदरवत्तियाइं सब्वाइं ।
 पत्तो सि तो ण तित्ति पुणरुत्तं ताइं भुञ्जंतो ॥२२॥
 तिहुयणसलिलं सयलं पीयं तिणहाए पीडिएण तुमे ।
 तो वि ण तणहाछेओ जाओ चिंतेह भवमहणं ॥२३॥
 गहिउज्जियाइं मुणिवर कलेवराइं तुमे अणेयाइं ।
 ताणं णत्थि पमाणं अणांतभवसायरे धीर ॥२४॥
 विसवेयणरत्तकखयभयसत्थगहणसंकिलेसेणं ।
 आहारुस्सासाणं णिरोहणा खिज्जाए आऊ ॥२५॥
 हिमजलणसलिलगुरुयरपव्वयतरुहणपडणभंगेहिं ।
 रसविज्जजोयधारण अणयपसंगेहिं विविहेहिं ॥२६॥
 इय तिरियमणुयजम्मे सुइरं उववज्जिअण बहुवारं ।
 अवमिच्चुमहादुक्खं तिव्वं पत्तो सि तं मित्त ॥२७॥
 छत्तीस तिणिण सया छावट्टिसहस्रवारमरणाणि ।
 अंतोमुहुत्तमज्जे पत्तो सि निगोयवासम्मि ॥२८॥
 वियलिंदए असीदी सट्टी चालीसमेव जाणेह ।
 पंचिंदिय चउकीसं खुदभवंतोमुहुत्तस्स ॥२९॥
 रयणत्तये अलद्धे एवं भमिओ सि दीहसंसारे ।
 इय जिणवरेहिं भणियं तं रयणत्तय समायरह ॥३०॥
 अप्पा अप्पम्मि रओ सम्माइट्टी हवेइ फुडु जीवो ।
 जाणइ तं सण्णाणं चरदिहं चारित्त मग्गो त्ति ॥३१॥
 अणे कुमरणमरणं अणेयजम्मंतराइं मरिओ सि ।
 भावहि सुमरणमरणं जरमरणविणासणं जीव! ॥३२॥
 सो णत्थि दव्वसवणो परमाणुपमाणमेत्तओ णिलओ ।
 जत्थ ण जाओ ण मओ तियलोयपमाणिओ सब्वो ॥३३॥
 कालमणंतं जीवो जम्मजरामरणपीडिओ दुक्खं ।
 जिणलिंगेण वि पत्तो परंपराभावरहिएण ॥३४॥
 पडिदेससमयपुगलआउगपरिणामणामकालटुं ।
 गहिउज्जियाइं बहुसो अणांतभवसायरे जीव ॥३५॥

तेयाला तिणि सया रजूणं लोयखेत्तपरिमाणं ।
 मुत्तूणठु पएसा जत्थ ण ढुरुढुल्लिओ जीवो ॥३६॥
 एककेककंगुलि वाही छण्णवदी होंति जाण मणुयाणं ।
 अवस्रेसे य सरीरे रोया भण किन्तिया भणिया ॥३७॥
 ते रोया वि य सयला सहिया ते परवसेण पुव्वभवे ।
 एवं सहसि महाजस किं वा बहुएहिं लविएहिं ॥३८॥
 पित्तंतमुत्तफेफसकालिजयरुहिरखरिसकिमिजाले ।
 उयरे वसिओ सि चिरं णवदसमासेहिं पत्तेहिं ॥३९॥
 दियसंगट्टियमसणं आहारिय मायभुत्तमण्णांते ।
 छद्धिखरिसाण मज्जे जढरे वसिओ सि जणणीए ॥४०॥
 सिसुकाले च अयाणे असुईमज्जम्मि लोलिओ सि तुमं ।
 असुई असिया बहुसो मुणिवर बालत्तपत्तेण ॥४१॥
 मंसट्टिसुककसोणियपित्तंतसवत्तकुणिमदुगगंधं ।
 खरिसवसापूय खिब्भिस भरियं चित्तेहि देहउडं ॥४२॥
 भावविमुत्तो मुत्तो ण य मुत्तो बंधवाइमित्तेण ।
 इय भाविऊण उज्जासु गंधं अब्भंतरं धीर ॥४३॥
 देहादिचत्तसंगो माणकसाएण कलुसिओ धीर! ।
 अत्तावणेण जादो बाहुबली किन्तियं कालं ॥४४॥
 महुपिंगो णाम मुणी देहाहारादिचित्तवावारो ।
 सवणत्तणं ण पत्तो णियाणमित्तेण भवियणुय ॥४५॥
 अण्णं च वसिट्टमुणी पत्तो दुक्खं णियाणदोसेण ।
 सो णत्थि वासठाणो जत्थ ण ढुरुढुल्लिओ जीवो ॥४६॥
 सो णत्थि तप्पएसो चउरासीलक्खजोणिवासम्मि ।
 भावविरओ वि सवणो जत्थ ण ढुरुढुल्लिओ जीव ॥४७॥
 भावेण होइ लिंगी ण हु लिंगी होइ दव्वमित्तेण ।
 तम्हा कुणिज्ज भावं किं कीरइ दव्वलिंगेण ॥४८॥
 दंडयणयरं सयलं डहिओ अब्भंतरेण दोसेण ।
 जिणलिंगेण वि बाहू पडिओ सो रउरवे णरए ॥४९॥

अवरो वि दव्वसवणो दंसणवरणाणचरणपब्धट्टो ।
 दीवायणो त्ति णामो अणंतसंसारिओ जाओ ॥५०॥
 भावसमणो य धीरो जुवईजणबेढियो विसुद्धमई ।
 णामेण सिवकुमारो परीत्तसंसारिओ जादो ॥५१॥
 केवलिजिणपण्णत्तं एयादसअंग सयलसुयणाणं ।
 पढिओ अभव्वसेणो ण भावसवणत्तणं पत्तो ॥५२॥
 तुसमासं घोसंतो भावविसुद्धो महाणुभावो य ।
 णामेण य सिवभूई केवलणाणी फुडं जाओ ॥५३॥
 भावेण होइ णगो बाहिरलिंगेण किं च णगेण ।
 कम्मपयडीण णियरं णासइ भावेण दव्वेण ॥५४॥
 णगत्तणं अकजं भावणरहियं जिणेहिं पण्णत्तं ।
 इय णाऊण य णिच्चं भाविज्जहि अप्पयं धीर ॥५५॥
 देहादिसंगरहिओ माणकसाएहिं सयलपरिचित्तो ।
 अप्पा अप्पम्मि रओ स भावलिंगी हवे साहू ॥५६॥
 ममत्तिं परिवज्जामि णिम्ममत्तिमुवट्टिदो ।
 आलंबणं च मे आदा अवसेसाइं वोसरे ॥५७॥
 आदा खु मज्जा णाणे आदा मे दंसणे चरित्ते य ।
 आदा पच्चक्खाणे आदा मे संवरे जोगे ॥५८॥
 एगो मे सस्पदो अप्पा णाणदंसणलक्खणो ।
 सेसा मे बाहिरा भावा सव्वे संजेगलक्खणा ॥५९॥
 भावेह भावसुद्धं अप्पा सुविशुद्धणिम्मलं चेव ।
 लहु चउगइ चइऊणं जइ इच्छह सासयं सुक्खं ॥६०॥
 जो जीवो भावंतो जीवसहावं सुभावसंजुत्तो ।
 सो जरमरणविणासं कुणइ फुडं लहइ णिव्वाणं ॥६१॥
 जीवो जिणपण्णत्तो णाणसहावो य चेयणासहिओ ।
 सो जीवो णायव्वो कम्मक्खयकरणणिम्मित्तो ॥६२॥
 जेसिं जीवसहावो णत्थि अभावो य सव्वहा तत्थ ।
 ते होंति भिण्णदेहा सिद्धा वचिगोयरमदीदा ॥६३॥

अरसमरुवमगंधं अव्वत्तं चेदणागुणमसदं ।
 जाण अलिंगगहणं जीवमणिद्विसंठाणं ॥६४॥
 भावहि पंचपयारं णाणं अण्णाणणासणं सिग्धं ।
 भावणभावियसहिओ दिवसिवसुहभायणो होइ ॥६५॥
 पढिएण वि किं कीरड किं वा सुणिएण भावरहिएण ।
 भावो कारणभूदो सायारणयारभूदाणं ॥६६॥
 दव्वेण सयल णगा णारयतिरिया य सयलसंघाया ।
 परिणामेण असुद्धा ण भावसवणत्तणं पत्ता ॥६७॥
 णगो पावड दुकखं णगो संसारसायरे भमड ।
 णगो ण लहड बोहिं जिणभावणवज्जिओ सुझरं ॥६८॥
 अयसाण भायणेय य किं ते णगेण पावमलिणेण ।
 पेसुणणहासमच्छरमायाबहुलेण सवणेण ॥६९॥
 पयडहिं जिणवरलिंगं अबिंभतरभावदोसपरिसुद्धो ।
 भावमलेण य जीवो बाहिरसंगम्मि मयलियड ॥७०॥
 धम्मम्मि णिप्पवासो दोसावासो य उच्छुफुल्लसमो ।
 णिप्पलिगुणयारो णडसवणो णगरुवेण ॥७१॥
 जे रायसंगजुत्ता जिणभावणरहियदव्वणिगंथा ।
 ण लहंति ते समाहिं बोहिं जिणसासणे विमले ॥७२॥
 भावेण होइ णगो मिच्छत्ताई य दोस चडऊणं ।
 पच्छा दव्वेण मुणी पयडदि लिंगं जिणाणाए ॥७३॥
 भावो वि दिव्वसिवसुकखभायणो भाववज्जिओ सवणो ।
 कम्ममलमलिणचित्तो तिरियालयभायणो पावो ॥७४॥
 खयरामरमणुयकरंजलिमालाहिं च संथुया विउला ।
 चक्कहररायलच्छी लब्भड बोही सुभावेण ॥७५॥
 भावं तिविहपयारं सुहासुहं सुद्धमेव णायवं ।
 असुहं च अद्वरउदं सुह धम्मं जिणवरिंदेहिं ॥७६॥
 सुद्धं सुद्धसहावं अप्पा अप्पम्मि तं च णायवं ।
 इदि जिणवरेहिं भणियं जं सेयं तं समायरह ॥७७॥

पयलियमाणकसाओ पयलियमिच्छत्तमोहसमचित्तो ।
 पावइ तिहुवणसारं बोही जिणसासणे जीवो ॥७८॥
 विसयविरत्तो समणो छद्दसवरकारणाइं भाऊण ।
 तित्थयरणामकम्मं बंधइ अइरेण कालेण ॥७९॥
 बारसविहतवयरणं तेरसकिरियाउ भाव तिविहेण ।
 धरहि मणमत्तदुरियं णाणंकुसएण मुणिपवर ॥८०॥
 पंचविहचेलचायं खिदिसयणं दुविहसंजमं भिक्खू ।
 भावं भावियपुव्वं जिणलिंगं णिम्मलं सुद्धं ॥८१॥
 जह रयणाणं पवरं वजं जह तरुगणाण गोसीरं ।
 तह धम्माणं पवरं जिणधम्मं भाविभवमहणं ॥८२॥
 पूयादिसु वयसहियं पुण्णं हि जिणेहिं सासणे भणियं ।
 मोहबखोहविहीणो परिणामो अप्पणो धम्मो ॥८३॥
 सद्वहदि य पत्तेदि य रोचेदि य तह पुणो वि फासेदि ।
 पुण्णं भोयणिमित्तं ण हु सो कम्मक्खयणिमित्तं ॥८४॥
 अप्पा अप्पम्मि रओ रायादिसु सयलदोसपरिचत्तो ।
 संसारतरणहेदू धम्मो त्ति जिणेहिं णिद्विं ॥८५॥
 अह पुण अप्पा णिच्छदि पुण्णाइं करेदि णिरवसेसाइं ।
 तह वि ण पावदि सिद्धिं संसारत्थो पुणो भणिदो ॥८६॥
 एएण कारणेण य तं अप्पा सद्वहेह तिविहेण ।
 जेण य लहेह मोक्खं तं जाणिज्जह पयत्तेण ॥८७॥
 मच्छो वि सालिसित्थो असुद्धभावो गओ महाणरयं ।
 इय णाउं अप्पाणं भावह जिणभावणं णिच्चं ॥८८॥
 बाहिरसंगच्चाओ गिरिसरिदिरिकंदराइ आवासो ।
 सयलो णाणजङ्गयणो णिरत्थओ भावरहियाणं ॥८९॥
 भंजसु इन्दियसेणं भंजसु मणमक्कडं पयत्तेण ।
 मा जणरंजणकरणं बाहिरवयवेस तं कुणसु ॥९०॥
 णवणोक्सायवग्गं मिच्छत्तं चयसु भावसुद्धीए ।
 चेइयपवयणगुरुणं करेहि भत्ति जिणाणाए ॥९१॥

तित्थयरभासियत्थं गणहरदेवेहि गंथियं सम्मं ।
 भावहि अणुदिणु अतुलं विसुद्धभावेण सुयणाणं ॥१२॥
 पीऊण णाणसलिलं णिम्महतिसडाहसोसउम्मुक्का ।
 होंति सिवालयवासी तिहुवणचूडामणी सिद्धा ॥१३॥
 दस दस दो सुपरीसह सहहि मुणी सयलकाल काएण ।
 सुत्तेण अप्पमत्तो संजमधादं पमोत्तूण ॥१४॥
 जह पत्थरो ण भिजइ परिट्ठिओ दीहकालमुदएण ।
 तह साहू वि ण भिजइ उवसगगपरीसहेहिंतो ॥१५॥
 भावहि अणुवेक्खाओ अवरे पणवीसभावणा भावि ।
 भावरहिएण किं पुण बाहिरलिंगेण कायब्बं ॥१६॥
 सब्बविरओ वि भावहि णव य पयत्थाइं सत्त तच्चाइं ।
 जीवसमासाइं मुणी चउदसगुणठाणणामाइं ॥१७॥
 णवविहबंभं पयडहि अब्बंभं दसविहं पमोत्तूण ।
 मेहुणसण्णासत्तो भमिओ सि भवण्णवे भीमे ॥१८॥
 भावसहिदो य मुणिणो पावइ आराहणाचउक्कं च ।
 भावरहिदो य मुणिवर भमइ चिरं दीहसंसारे ॥१९॥
 पावंति भावसवणा कल्लाणपरंपराइं सोक्खाइं ।
 दुक्खाइं दब्बसवणा णरतिरियकुदेवजोणीए ॥१००॥
 छायालदोसदूसियमसणं गसिउं असुद्धभावेण ।
 पत्तो सि महावसणं तिरियगईए अणप्पवसो ॥१०१॥
 सच्चित्तभत्तपाणं गिद्धीं दप्पेणऽधीं पभुत्तूण ।
 पत्तो सि तिब्बदुक्खं अणाइकालेण तं चिंत ॥१०२॥
 कंदं मूलं बीयं पुफं पत्तादि किंचि सच्चित्तं ।
 असिऊण माणगब्बं भमिओ सि अणतसंसारे ॥१०३॥
 विणयं पंचपयारं पालहि मणवयकायजोएण ।
 अविणयणरा सुविहियं तत्तो मुत्तिं न पावंति ॥१०४॥
 णियसत्तीए महाजस भत्तीराएण णिच्चकालम्मि ।
 तं कुण जिणभत्तिपरं विज्ञावच्चं दसवियप्पं ॥१०५॥

जं किंचि कयं दोसं मणवयकाएहिं असुहभावेण ।
 तं गरहि गुरुसयासे गारव मायं च मोत्तूण ॥१०६॥
 दुज्जणवयणचडकं पिट्ठुरकडुयं सहंति सप्पुरिसा ।
 कम्ममलणासणटुं भावेण य णिम्ममा सवणा ॥१०७॥
 पावं खवइ असेसं खमाए पडिमंडिओ य मुणिपवरो ।
 खेयरअमरणराणं पसंसणीओ धुवं होइ ॥१०८॥
 इय णाऊण खमागुण खमेहि तिविहेण सयल जीवाणं ।
 चिरसंचियकोहसिहिं वरखमसलिलेण सिंचेह ॥१०९॥
 दिक्खाकालाईयं भावहि अवियारदंसणविसुद्धो ।
 उत्तमबोहिणिमित्तं असारसाराणि मुणिऊण ॥११०॥
 सेवहि चउविहलिंगं अब्भंतरलिंगसुद्धिमावण्णो ।
 बाहिरलिंगमकजं होइ फुडं भावरहियाणं ॥१११॥
 आहारभयपरिग्रहमेहुणसण्णाहि मोहिओ सि तुमं ।
 भमिओ संसारवणे अणाइकालं अणप्पवसो ॥११२॥
 बाहिरसयणत्तावणतरुमूलाईणि उत्तरगुणाणि ।
 पालहि भावविशुद्धो पूयालाहं ण ईहंतो ॥११३॥
 भावहि पढमं तच्चं बिदियं तदियं चउत्थ पंचमयं ।
 तियरणसुद्धो अप्पं अणाइणिहणं तिवग्गहरं ॥११४॥
 जाव ण भावइ तच्चं जाव ण चिंतेइ चिंतणीयाइं ।
 ताव ण पावइ जीवो जरमरणविवज्जियं ठाणं ॥११५॥
 पावं हवइ असेसं पुण्णमसेसं च हवइ परिणामा ।
 परिणामादो बंधो मुक्खो जिणसासणे दिट्ठो ॥११६॥
 मिच्छत्त तह कसायासंजमजोगेहिं असुहलेसेहिं ।
 बंधइ असुहं कम्मं जिणवयणपरम्मुहो जीवो ॥११७॥
 तव्विवरीओ बंधइ सुहकम्मं भावसुद्धिमावण्णो ।
 दुविहपयारं बंधइ संखेपेणेव वज्जरियं ॥११८॥
 णाणावरणादीहिं य अट्ठहिं कम्मेहिं वेढिओ य अहं ।
 डहिऊण इणिं पयडमि अणंतणाणाइगुणचित्तां ॥११९॥

सीलसहस्रद्वारस चउरासीगुणगणाण लक्खाइँ ।
 भावहि अणुदिणु णिहिलं असप्पलावेण किं बहुणा ॥१२०॥
 झायहि धम्मं सुककं अद्व रउदं च झाण मुन्तूण ।
 रुद्व झाइयाइँ इमेण जीवेण चिरकालं ॥१२१॥
 जे के वि दब्वसवणा इंदियसुहआउला ण छिंदंति ।
 छिंदंति भावसवणा झाणकुढारेहिं भवरुक्खं ॥१२२॥
 जह दीवो गब्भहरे मारुयबाहाविवज्जिओ जलइ ।
 तह रायाणिलरहिओ झाणपईवो वि पज्जलइ ॥१२३॥
 झायहि पंच वि गुरवे मंगलचउसरणलोयपरियरिए ।
 णरसुरखेयरमहिए आराहणणायगे वीरे ॥१२४॥
 णाणमयविमलसीयलसलिलं पाऊण भविय भावेण ।
 वाहिजरमरणवेयणडाहविमुकका सिवा होंति ॥१२५॥
 जह बीयम्मि य दइँदे ण वि रोहइ अंकुरो य महिवीढे ।
 तह कम्मबीयदइँदे भवंकुरो भावसवणाणं ॥१२६॥
 भावसवणो वि पावइ सुक्खाइँ दुहाइँ दब्वसवणो य ।
 इय णाउं गुणदोसे भावेण य संजुदो होह ॥१२७॥
 तित्थयरगणहराइँ अब्भुदयपरंपराइँ सोक्खाइँ ।
 पावंति भावसहिया संखेवि जिणेहिं वज्जरियं ॥१२८॥
 ते धण्णा ताण णमो दंसणवरणाणचरणसुद्धाणं ।
 भावसहियाण णिच्चं तिविहेण पणटुमायाणं ॥१२९॥
 इडिदमतुलं विउव्विय किणरकिंपुरिसअमरखयरेहिं ।
 तेहिं वि ण जाइ मोहं जिणभावणभाविओ धीरो ॥१३०॥
 किं पुण गच्छइ मोहं णरसुरसुक्खाण अप्पसाराणं ।
 जाणंतो पस्संतो चिंतंतो मोक्ख मुणिधवलो ॥१३१॥
 उत्थरह जा ण जरओ रोयणी जा ण डहइ देहउडिं ।
 इन्दियबलं ण वियलइ ताव तुमं कुणहि अप्पहिय ॥१३२॥
 छज्जीव छडायदणं णिच्चं मणवयणकायजोएहिं ।
 कुरु दय परिहर मुणिवर भावि अपुब्बं महासत्तं ॥१३३॥

दसविहपाणाहारो अणंतभवसायरे भमंतेण ।
 भोयसुहकारणटुं कदो य तिविहेण सयलजीवाणं ॥१३४॥
 पाणिवहेहि महाजस चउरासीलक्खजोणिमज्ञाम्मि ।
 उप्पजंत मरंतो पत्तो सि णिरंतरं दुक्खं ॥१३५॥
 जीवाणमभयदाणं देहि मुणी पाणिभूयसत्ताणं ।
 कल्लाणसुहणिमित्तं परंपरा तिविहसुद्धीए ॥१३६॥
 असियसय किरियवाई अकिकरियाणं च होइ चुलसीदी ।
 सत्तट्टी अण्णाणी वेणईया होंति बत्तीसा ॥१३७॥
 णमुयइपयडिअभव्वोसुद्धुवि आयणिऊण जिणधम्मं ।
 गुडदुद्धं पि पिबंता ण पण्णया णिव्विसा होंति ॥१३८॥
 मिच्छत्तछण्णदिट्टी दुद्धीए दुम्मण्हिं दोसेहिं ।
 धम्मं जिणपण्णत्तं अभव्वजीवो ण रोचेदि ॥१३९॥
 कुच्छियधम्मम्मि रओ कुच्छियपासंडिभत्तिसंजुत्तो ।
 कुच्छियतवं कुणंतो कुच्छियगइभायणो होइ ॥१४०॥
 इय मिच्छत्तावासे कुणयकुसत्थेहिं मोहिओ जीवो ।
 भमिओ अणाइकालं संसारे धीर चिंतेहि ॥१४१॥
 पासंडी तिण्णि सया तिसट्टि भेया उमग्ग मुत्तूण ।
 रुंभहि मणु जिणमग्गे असप्पलावेण किं बहुणा ॥१४२॥
 जीवविमुक्को सबओ दंसणमुक्को य होइ चलसबओ ।
 सबओ लोयअपुजो लोउत्तरयम्मि चलसबओ ॥१४३॥
 जह तारयाण चंदो मयराओ मयउलाण सव्वाणं ।
 अहिओ तह सम्मत्तो रिसिसावयदुविहधम्माणं ॥१४४॥
 जह फणिराओसोहइ फणमणिमाणिक्ककिरणविष्फुरिओ ।
 तह विमलदंसणधरो जिणभत्ती पवयणे जीवो ॥१४५॥
 जह तारायणसहियं ससहरबिंबं खमंडले विमले ।
 भाविय तववयविमलं जिणलिंगं दंसणविसुद्धं ॥१४६॥
 इय णाउं गुणदोसं दंसणरयणं धरेह भावेण ।
 सारं गुणरयणाणं सोवाणं पढम मोक्खस्स ॥१४७॥

कत्ता भोइ अमुत्तो सरीरमित्तो अणाइणिहणो य ।
 दंसणणाणुवओगो णिद्विट्ठो जिणवरिंदेहिं ॥१४८॥
 दंसणणाणावरणं मोहणियं अंतराइयं कम्मं ।
 णिट्ठवइ भवियजीवो सम्मं जिणभावणाजुत्तो ॥१४९॥
 बलसोक्खणाणदंसण चत्तारि वि पयडा गुणा होंति ।
 णट्टे घाइचउक्के लोयालोयं पयासेदि ॥१५०॥
 णाणी सिव परमेट्टी सब्बण्हू विण्हू चउमुहो बुद्धो ।
 अप्पो वि य परमप्पो कम्मविमुक्को य होइ फुडं ॥१५१॥
 इय घाइकम्ममुक्को अट्टारहदोसवजिओ सयलो ।
 तिहुवणभवणपदीवो देउ ममं उत्तमं बोहिं ॥१५२॥
 जिणवरचरणंबुरुहं णमंति जे परमभत्तिराएण ।
 ते जम्मवेल्लिमूलं खणंति वरभावसत्थेण ॥१५३॥
 जह सलिलेण ण लिप्पइ कमलिणिपत्तं सहावपयडीए ।
 तह भावेण ण लिप्पइ कसायविसएहिं सप्पुरिसो ॥१५४॥
 ते च्छिय भणामि हं जे सयलकलासीलसंजमगुणेहिं ।
 बहुदोसाणावासो सुमलिणचित्तो ण सावयसमो सो ॥१५५॥
 ते धीरवीरपुरिसा खमदमखगेण विप्पुरंतेण ।
 दुज्यपबलबलुद्धरकसायभड णिजिया जेहिं ॥१५६॥
 धण्णा ते भगवंता दंसणणाणगगपवरहत्थेहिं ।
 विसयमयरहरपडिया भविया उत्तारिया जेहिं ॥१५७॥
 मायावेल्ल असेसा मोहमहातरुवरम्मि आरूढा ।
 विसयविसपुफ्फुल्लिय लुणंति मुणि णाणसत्थेहिं ॥१५८॥
 मोहमयगारवेहिं य मुक्का जे करुणभावसंजुत्ता ।
 ते सब्बदुरियखंभं हणंति चारित्तखगेण ॥१५९॥
 गुणगणमणिमालाए जिणमयगयणे णिसायरमुणिंदो ।
 तारावलिपरियरिओ पुणिमइं दुब्ब पवणपहे ॥१६०॥
 चक्कहररामकेसवसुरवरजिणगणहराइसोक्खाइं ।
 चारणमुणिरिद्धीओ विसुद्धभावा णरा पत्ता ॥१६१॥

सिवमजरामरलिंगमणोवममुत्तमं परमविमलमतुलं ।
 पत्ता वरसिद्धिसुहं जिणभावणभाविया जीवा ॥१६२॥
 ते मे तिहुवणमहिया सिद्धा सुद्धा णिरंजणा णिच्चा ।
 दिंतु वरभावसुद्धि दंसण णाणे चरित्ते य ॥१६३॥
 किं जंपिएण बहुणा अत्थो धम्मो य काममोक्खो च ।
 अण्णे वि य वावारा भावम्मि परिठिठ्या सव्वे ॥१६४॥
 इय भावपाहुडमिणं सव्वंबुद्धेहि देसियं सम्मं ।
 जो पढङ्ग सुणइ भावइ सो पावइ अविचलं ठाणं ॥१६५॥

मोक्षपाहुड

णाणमयं अप्पाणं उवलद्धं जेण झडियकम्मेण ।
 चइऊण य परदव्वं णमो णमो तस्स देवस्स ॥१॥
 णमिऊण य तं देवं अणंतवरणाणदंसणं सुद्धं ।
 वोच्छं परमप्पाणं परमपयं परमजोईणं ॥२॥
 जं जाणिऊण जोई जोअत्थो जोइऊण अणवरयं ।
 अव्वाबाहमणंतं अणोवमं लहइ णिव्वाणं ॥३॥
 तिपयारो सो अप्पा परमंतरबाहिरो हु देहीणं ।
 तथ परो झाइज्जइ अंतोवाएण चइवि बहिरप्पा ॥४॥
 अक्खाणि बाहिरप्पा अंतरअप्पा तु अप्पसंकप्पो ।
 कम्मकलंकविमुक्को परमप्पा भण्णए देवो ॥५॥
 मलरहिओ कलचत्तो अणिंदिओ केवलो विसुद्धप्पा ।
 परमेट्टी परमजिणो सिवकरो सासओ सिद्धो ॥६॥
 आरुहवि अन्तरप्पा बहिरप्पा छंडिऊण तिविहेण ।
 झाइज्जइ परमप्पा उवइट्टं जिणवरिंदेहिं ॥७॥
 बहिरत्थे फुरियमाणो इंदियदारेण णियसस्त्वचुओ ।
 णियदेहं अप्पाणं अज्ञवसदि मूढिट्टीओ ॥८॥
 णियदेहसरिच्छं पिच्छिऊण परविगहं पयत्तेण ।
 अच्चेयणं पि गहियं झाइज्जइ परमभावेण ॥९॥

सपरज्जावसाएणं देहेसु य अविदिदत्थमप्पाणं ।
 सुयदाराईविसए मणुयाणं वडढए मोहो ॥१०॥
 मिच्छाणाणेसु रओ मिच्छाभावेण भाविओ संतो ।
 मोहोदएण पुणरवि अंगं सं मणणए मणुओ ॥११॥
 जो देहे णिरवेकखो णिदंदो णिम्ममो णिरारंभो ।
 आदसहावे सुरओ जोई सो लहइ णिब्बाणं ॥१२॥
 परदब्वरओ बज्जादि विरओ मुच्चेइ विविहकम्मेहिं ।
 ऐसो जिणउवदेसो समासदो बंधमुक्खस्स ॥१३॥
 सद्ब्वरओ सवणो सम्माइट्टी हवेइ णियमेण ।
 सम्मतपरिणदो उण खवेइ दुट्टुकम्माइ ॥१४॥
 जो पुण परदब्वरओ मिच्छादिट्टी हवेइ सो साहू ।
 मिच्छत्तपरिणदो पुण बज्जादि दुट्टुकम्मेहिं ॥१५॥
 परदब्वादो दुगर्ई सद्ब्वादो हु सुगर्ई होइ ।
 इय णाऊण सदब्वे कुणह रई विरइ इयरम्मि ॥१६॥
 आदसहावादणं सच्चित्ताचित्तमिस्सियं हवदि ।
 तं परदब्वं भणियं अवितत्थं सब्वदरिसीहिं ॥१७॥
 दुट्टुकम्मरहियं अणोवमं णाणविगहं णिच्चं ।
 सुद्धं जिणेहिं कहियं अप्पाणं हवदि सद्ब्वं ॥१८॥
 जे झायंति सदब्वं परदब्वपरम्मुहा दु सुचरित्ता ।
 ते जिणवराण मगे अणुलग्गा लहहिं णिब्बाणं ॥१९॥
 जिणवरमएण जोई झाणे झाएह सुद्धमप्पाणं ।
 जेण लहइ णिब्बाणं ण लहइ किं तेण सुरलोयं ॥२०॥
 जो जाइ जोयणसयं दियहेणेककेण लेवि गुरुभारं ।
 सो किं कोसद्धं पि हु ण सककए जाउ भुवणयले ॥२१॥
 जो कोडिए ण जिप्पइ सुहडो संगामएहिं सब्वेहिं ।
 सो किं जिप्पइ इकिं णरेण संगामए सुहडो ॥२२॥
 सगं तवेण सब्वो वि पावए तहिं वि झाणजोएण ।
 जो पावइ सो पावइ परलोए सासयं सोक्खं ॥२३॥

अइसोहणजोएण सुद्धं हेमं हवेइ जह तह य ।
 कालाईलद्धीए अप्पा परमप्पओ हवदि ॥२४॥
 वर वयतवेहि सगो मा दुक्खं होउ णिरइ इयरेहिं ।
 छायातवट्टियाणं पडिवालंताण गुरुभेयं ॥२५॥
 जो इच्छइ णिस्सरिदुं संसारमहण्णवाउ रुंद्वाओ ।
 कम्मिंधणाण डहणं सो झायइ अप्पयं सुद्धं ॥२६॥
 सब्बे कसाय मोन्तुं गारवमयरायदोसवामोहं ।
 लोयववहारविरदो अप्पा झाएह झाणतथो ॥२७॥
 मिच्छत्तं अण्णाणं पावं पुण्णं चएवि तिविहेण ।
 मोणव्वएण जोई जोयतथो जोयए अप्पा ॥२८॥
 जं मया दिस्सदे रूवं तं ण जाणादि सब्बहा ।
 जाणगं दिस्सदे णेव तम्हा जंपेमि केण हं ॥२९॥
 सब्बासवणिरोहेण कम्मं खवदि संचिदं ।
 जोयतथो जाणए जोई जिणदेवेण भासियं ॥३०॥
 जो सुत्तो ववहारे सो जोई जगगए सकज्जम्मि ।
 जो जगगदि ववहारे सो सुत्तो अप्पणो कज्जे ॥३१॥
 इय जाणिऊण जोई ववहारं चयइ सब्बहा सब्बं ।
 झायइ परमप्पाणं जह भणियं जिणवरिंदेहिं ॥३२॥
 पंचमहव्वयजुत्तो पंचसु समिदीसु तीसु गुत्तीसु ।
 रयणत्तयसंजुत्तो झाणजङ्गयणं सया कुणह ॥३३॥
 रयणत्तयमाराहं जीवो आराहओ मुणेयव्वो ।
 आराहणविहाणं तस्स फलं केवलं णाणं ॥३४॥
 सिद्धो सुद्धो आदा सब्बण्हू सब्बलोयदरिसी य ।
 सो जिणवरेहिं भणिओ जाण तुमं केवलं णाणं ॥३५॥
 रयणत्तयं पि जोई आराहइ जो हु जिणवरमएण ।
 सो झायदि अप्पाणं परिहरइ परं ण संदेहो ॥३६॥
 जं जाणइ तं णाणं जं पिच्छइ तं च दंसणं णेयं ।
 तं चारित्तं भणियं परिहारो पुण्णपावाणं ॥३७॥

तच्चरुई सम्मतं तच्चगहणं च हवइ सण्णाणं ।
 चारितं परिहारो परस्वियं जिणवरिंदेहिं ॥३८॥
 दंसणसुद्धो सुद्धो दंसणसुद्धो लहेइ णिव्वाणं ।
 दंसणविहीणपुरिसो ण लहइ तं इच्छिय लाहं ॥३९॥
 इय उवएसं सारं जरमरणहरं खु मण्णए जं तु ।
 तं सम्मतं भणियं सवणाणं सावयाणं पि ॥४०॥
 जीवाजीवविहत्ती जोई जाणेइ जिणवरमएण ।
 तं सण्णाणं भणियं अवियत्थं सव्वदरसीहिं ॥४१॥
 जं जाणिऊण जोई परिहारं कुणइ पुण्णपावाणं ।
 तं चारितं भणियं अवियप्प कम्मरहिएहिं ॥४२॥
 जो रयणत्तयजुत्तो कुणइ तवं संजदो ससत्तीए ।
 सो पावइ परमपयं झायंतो अप्पयं सुद्धं ॥४३॥
 तिहितिण्णधरविणच्चंतियरहिओतहतिएणपरियरिओ ।
 दोदोसविप्पमुक्को परमप्पा झायए जोई ॥४४॥
 मयमायकोहरहिओ लोहेण विवज्जिओ य जो जीवो ।
 णिम्मलसहावजुत्तो सो पावइ उत्तमं सोक्खं ॥४५॥
 विसयकसाएहि जुदो रुद्धो परमप्पभावरहियमणो ।
 सो ण लहइ सिद्धिसुहं जिणमुद्दपरम्मुहो जीवो ॥४६॥
 जिणमुद्दं सिद्धिसुहं हवेइ णियमेण जिणवरुद्दिं ।
 सिविणे वि ण रुच्चइ पुण जीवा अच्छंति भवगहणे ॥४७॥
 परमप्पय झायंतो जोई मुच्चेई मलदलोहेण ।
 णादियदि णवं कम्मं णिद्दिं जिणवरिंदेहिं ॥४८॥
 होऊण दिद्दचरित्तो दिद्दसम्मतेण भावियमईओ ।
 झायंतो अप्पाणं परमपयं पावए जोई ॥४९॥
 चरणं हवइ सधम्मो धम्मो सो हवइ अप्पसमभावो ।
 सो रागरोसरहिओ जीवस्स अणण्णपरिणामो ॥५०॥
 जह फलिहमणि विसुद्धो परदब्बजुदो हवेइ अण्णं सो ।
 तह रागादिविजुत्तो जीवा हवदि हु अणण्णविहो ॥५१॥

देवगुरुम्मि य भत्तो साहम्मियसंजदेसु अणुरत्तो ।
 सम्मतमुव्वहन्तो झाणरओ होदि जोई सो ॥५२॥
 उगतवेणणाणी जं कम्मं खवदि भवहि बहुएहिं ।
 तं णाणी तिहि गुत्तो खवेइ अंतोमुहुत्तेण ॥५३॥
 सुहजोएण सुभावं परदव्वे कुणइ रागदो साहू ।
 सो तेण दु अणणाणी णाणी एत्तो दु विवरीओ ॥५४॥
 आसवहेदू य तहा भावं मोक्खस्स कारणं हवदि ।
 सो तेण दु अणणाणी आदसहावा दु विवरीदु ॥५५॥
 जो कम्मजादमइओ सहावणाणस्स खंडदूसयरो ।
 सो तेण दु अणणाणी जिणसासणदूसगो भणिदो ॥५६॥
 णाणं चरित्तहीणं दंसणहीणं तवेहिं संजुत्तं ।
 अणेसु भावरहियं लिंगगहणेण किं सोक्खं ॥५७॥
 अच्चेयणं पि चेदा जो मण्णइ सो हवेइ अणणाणी ।
 सो पुण णाणी भणिओ जो मण्णइ चेयणे चेदा ॥५८॥
 तवरहियं जं णाणं णाणविजुत्तो तवो वि अकयत्थो ।
 तम्हा णाणतवेणं संजुत्तो लहइ णिव्वाणं ॥५९॥
 धुवसिद्धी तित्थयरो चउणाणजुदो करेइ तवयरणं ।
 णाऊण धुवं कुज्जा तवयरणं णाणजुत्तो वि ॥६०॥
 बाहिरलिंगेण जुदो अब्भंतरलिंगरहियपरियम्मो ।
 सो सगचरित्तभट्टो मोक्खपहविणासगो साहू ॥६१॥
 सुहेण भाविदं णाणं दुहे जादे विणस्सदि ।
 तम्हा जहाबलं जोई अप्पा दुक्खेहि भावए ॥६२॥
 आहारासणणिद्वाजयं च काऊण जिनवरमएण ।
 झायब्बो णिय अप्पा णाऊणं गुरुपसाएण ॥६३॥
 अप्पा चरित्तवंतो दंसणणाणेण संजुदो अप्पा ।
 सो झायब्बो णिच्चं णाऊणं गुरुपसाएण ॥६४॥
 दुक्खे णज्जइ अप्पा अप्पा णाऊण भावणा दुक्खं ।
 भावियसहावपुरिसो विसयेसु विरच्चए दुक्खं ॥६५॥

ताम ण णज्जइ अप्पा विसएसु णरो पवट्टृए जाम ।
 विसए विरत्तचित्तो जोई जाणेइ अप्पाण ॥६६॥
 अप्पा णाऊण णरा केई सब्भावभावपब्भट्टा ।
 हिंडंति चाउरंगं विसएसु विमोहिया मूढा ॥६७॥
 जे पुण विसयविरत्ता अप्पा णाऊण भावणासहिया ।
 छंडंति चाउरंगं तवगुणजुत्ता ण संदेहो ॥६८॥
 परमाणुपमाणं वा परदव्वे रदि हवेदि मोहादो ।
 सो मूढो अण्णाणी आदसहावस्स विवरीओ ॥६९॥
 अप्पा झायंताणं दंसणसुद्धीण दिढ्चरित्ताण ।
 होदि धुवं णिव्वाणं विसएसु विरत्तचित्ताण ॥७०॥
 जेण रागो परे दव्वे संसारस्स हि कारण ।
 तेणावि जोइणो णिच्चं कुज्जा अप्पे सभावण ॥७१॥
 णिंदाए य पसंसाए दुक्खे य सुहएसु य ।
 सत्तूणं चेव बंधूणं चारित्तं समभावदो ॥७२॥
 चरियावरिया वदसमिदिवज्जिया सुद्धभावपब्भट्टा ।
 केई जंपति णरा ण हु कालो झाणजोयस्स ॥७३॥
 सम्मत्तणाणरहिओ अभव्वजीवो हु मोक्खपरिमुक्को ।
 संसारसुहे सुरदो ण हु कालो भणइ झाणस्स ॥७४॥
 पंचसु महव्वदेसु य पंचसु समिदीसु तीसु गुत्तीसु ।
 जो मूढो अण्णाणी ण हु कालो भणइ झाणस्स ॥७५॥
 भरहे दुस्समकाले धम्मज्ञाणं हवेइ साहुस्स ।
 तं अप्सहावठिदे ण हु मण्णइ सो वि अण्णाणी ॥७६॥
 अज्ज वि तिरयणसुद्धा अप्पा झाएवि लहहिं इंदत्तं ।
 लोयंतियदेवत्तं तत्थ चुआ णिव्वुदिं जंति ॥७७॥
 जे पावमोहियमई लिंगं घेत्तूण जिणवरिंदाण ।
 पावं कुणंति पावा ते चत्ता मोक्खमगम्मि ॥७८॥
 जे पंचचेलसत्ता गंथगाही य जायणासीला ।
 आधाकम्मम्मि रय ते चत्ता मोक्खमगम्मि ॥७९॥

णिगंथमोहमुक्का बावीसपरीसहा जियकसाया ।
 पावारंभविमुक्का ते गहिया मोक्खमगम्मि ॥८०॥
 उद्धद्धमज्जलोये केई मज्जं ण अहयमेगागी ।
 इय भावणाए जोई पावंति हु सासयं सोक्खं ॥८१॥
 देवगुरूणं भत्ता णिव्वेयपरंपरा विचिंतिंता ।
 झाणरथा सुचरित्ता ते गहिया मोक्खमगम्मि ॥८२॥
 णिच्छयणयस्स एवं अप्पा अप्पम्मि अप्पणे सुरदो ।
 सो होदि हु सुचरित्तो जोई सो लहड़ णिव्वाणं ॥८३॥
 पुरिसायारो अप्पा जोई वरणाणदंसणसमग्गो ।
 जो झायदि सो जोई पावहरो हवदि णिदंदो ॥८४॥
 एवं जिणेहि कहियं सवणाणं सावयाण पुण सुणसु ।
 संसारविणासयरं सिद्धियरं कारणं परमं ॥८५॥
 गहिऊण य सम्मतं सुणिम्मलं सुरगिरीव णिक्कंपं ।
 तं झाणे झाइज्जइ सावय दुक्खक्खयट्टाए ॥८६॥
 सम्मतं जो झायइ सम्माइट्टी हवेड़ सो जीवो ।
 सम्मतपरिणदो उण खवेइ दुट्टुकम्माणि ॥८७॥
 किं बहुणा भणिएणं जे सिद्धा णरवरा गए काले ।
 सिज्जिहहि जे वि भविया तं जाणह सम्ममाहप्पं ॥८८॥
 ते धण्णा सुकयत्था ते सुरा ते वि पंडिया मणुया ।
 सम्मतं सिद्धियरं सिविणे वि ण मइलियं जेहिं ॥८९॥
 हिंसारहिए धम्मे अट्टारहदोसवज्जिए देवे ।
 णिगंथे पब्बयणे सद्हणं होइ सम्मतं ॥९०॥
 जहजायरूवरूवं सुसंजयं सव्वसंगपरिचत्तं ।
 लिंगं ण परावेक्खं जो मण्णइ तस्स सम्मतं ॥९१॥
 कुच्छियदेवं धम्मं कुच्छियलिंगं च बंदए जो दु ।
 लज्जाभयगारवदो मिच्छादिट्टी हवे सो हु ॥९२॥
 सपरावेक्खं लिंगं राई देवं असंजयं वंदे ।
 मण्णइ मिच्छादिट्टी ण हु मण्णइ सुद्धसम्मतो ॥९३॥

सम्माइट्टी सावय धर्मं जिणदेवदेसियं कुणदि ।
 विवरीयं कुवंतो मिच्छादिट्टी मुणेयव्वो ॥१४॥
 मिच्छादिट्टी जो सो संसारे संसरेऽ सुहरहिओ ।
 जम्मजरमरणपउरे दुकखसहस्साउले जीवो ॥१५॥
 सम्मगुण मिच्छ दोसो मणेण परिभाविऊण तं कुणसु ।
 जं ते मणस्स रुच्चइ किं बहुणा पलविएण तु ॥१६॥
 बाहिरसंगविमुक्तो ण वि मुक्तो मिच्छ भाव णिगंथो ।
 किं तस्स ठाणमउणं ण वि जाणदि अप्पसमभावं ॥१७॥
 मूलगुणं छिन्नूण य बाहिरकम्मं करेऽ जो साहू ।
 सो ण लहइ सिद्धिसुहं जिणलिंगविराहगो णियदं ॥१८॥
 किं काहिदि बहिकम्मं किं काहिदि बहुविहं च खवणं तु ।
 किं काहिदि आदावं आदसहावस्स विवरीदो ॥१९॥
 जदि पढदि बहुसुदाणि य जदि काहिदि बहुविहं च चारितं ।
 तं बालसुदं चरणं हवेऽ अप्पस्स विवरीदं ॥२०॥
 वेरगपरो साहू परदव्वपरम्मुहो य जो होदि ।
 संसारसुहविरत्तो सगसुद्धसुहेसु अणुरत्तो ॥२१॥
 गुणगणविहूसियंगो हेयोपादेयणिच्छिदो साहू ।
 झाणजङ्गयणे सुरदो सो पावइ उत्तमं ठाणं ॥२२॥
 णविएहिं जं णविज्जइ झाइज्जइ झाइएहिं अणवरयं ।
 थुव्वंतेहिं थुणिज्जइ देहत्थं किं पि तं मुणह ॥२३॥
 अरुहा सिद्धायरिया उजझाया साहु पंच परमेष्टी ।
 ते वि हु चिद्गुहि आदे तम्हा आदा हु मे सरणं ॥२४॥
 सम्मतं सण्णाणं सच्चारितं हि सत्तवं चेव ।
 चउरो चिद्गुहि आदे तम्हा आदा हु मे सरणं ॥२५॥
 एवं जिणपण्णतं मोक्खस्स य पाहुडं सुभत्तीए ।
 जो पढइ सुणइ भावइ सो पावइ सासयं सोक्खं ॥२६॥

लिंगपाहुड

काऊण णमोकारं अरहंताणं तहेव सिद्धाणं ।
 वोच्छामि समणलिंगं पाहुडसत्थं समासेण ॥१॥
 धम्मेण होइ लिंगं ण लिंगमत्तेण धम्मसंपत्ती ।
 जाणेहि भावधम्मं किं ते लिंगेण कायब्बो ॥२॥
 जो पावमोहिदमदी लिंगं घेत्तूण जिणवरिंदाणं ।
 उवहसदि लिंगिभावं लिंगिम्मिय णारदो लिंगी ॥३॥
 णच्चदि गायदि तावं वायं वाएदि लिंगरूवेण ।
 सो पावमोहिदमदी तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥४॥
 सम्मूहदि रक्खेदि य अटुं झाएदि बहुपयत्तेण ।
 सो पावमोहिदमदी तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥५॥
 कलहं वादं जूवा णिच्चं बहुमाणगव्विओ लिंगी ।
 वच्चदि णरयं पाओ करमाणो लिंगिरूवेण ॥६॥
 पाओपहदभावो सेवदि य अंबभु लिंगिरूवेण ।
 सो पावमोहिदमदी हिंडदि संसारकंतारे ॥७॥
 दंसणणाणचरित्ते उवहाणे जड ण लिंगरूवेण ।
 अटुं झायदि झाणं अणंतसंसारिओ होदि ॥८॥
 जो जोडेदि विवाहं किसिकम्मवणिज्जीवघादं च ।
 वच्चदि णरयं पाओ करमाणो लिंगिरूवेण ॥९॥
 चोराण 'लाउराण च जुझ्दं विवादं च तिव्वकम्मेहिं ।
 जंतेण दिव्वमाणो गच्छदि लिंगी णरयवासं ॥१०॥
 दंसणणाणचरित्ते तवसंजमणियमणिच्चकम्मम्मि ।
 पीडयदि वटुमाणो पावदि लिंगी णरयवासं ॥११॥
 कंदप्पाइय वटुइ करमाणो भोयणेसु रसगिर्द्धि ।
 मायी लिंगविवाई तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥१२॥
 धावदि पिंडणिमित्तं कलहं काऊण भुञ्जदे पिंडं ।
 अवरपर्डई संतो जिणमगि ण होइ सो समणो ॥१३॥

गिणहदि अदत्तदाणं परणिंदा वि य परोक्खदूसेहिं ।
 जिणलिंगं धारंतो चोरेण व होङ सो समणो ॥१४॥
 उप्पडदि पडदि धावदि पुढवीओ खणदि लिंगरूवेण ।
 इरियावहं धारंतो तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥१५॥
 बंधो णिरओ संतो सस्सं खंडेदि तह य वसुहं पि ।
 छिंददि तरुगण बहुसो तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥१६॥
 रां करेदि णिच्चं महिलावगं परं च दूसेदि ।
 दंसणणाणविहीणो तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥१७॥
 पव्वजहीणगहिणं ऐहं सीसम्मि वट्टदे बहुसो ।
 आयारविणयहीणो तिरिक्खजोणी ण सो समणो ॥१८॥
 एवं सहिओ मुणिवर संजदमज्जाम्मि वट्टदे णिच्चं ।
 बहुलं पि जाणमाणो भावविणट्टो ण सो समणो ॥१९॥
 दंसणणाणचरित्ते महिलावगगम्मि देदि वीसट्टो ।
 पासत्थ वि हु णियट्टो भावविणट्टो ण सो समणो ॥२०॥
 पुंच्छलिघरि जो भुञ्जइ णिच्चं संथुणदि पोसए पिंडं ।
 पावदि बालसहावं भावविणट्टो ण सो सवणो ॥२१॥
 इय लिंगपाहुडमिणं सव्वंबुद्धेहिं देसियं धम्मं ।
 पालेइ कट्टसहियं सो गाहदि उत्तमं ठाणं ॥२२॥

शीलपाहुड

वीरं विसालणयणं रत्तुप्पलकोमलस्समप्पायं ।
 तिविहेण पणमिऊण सीलगुणाणं णिसामेह ॥१॥
 सीलस्स य णाणस्स य णत्थि विरोहो बुधेहिं णिद्विट्टो ।
 णवरि य सीलेण विणा विसया णाणं विणासंति ॥२॥
 दुक्खे णज्जदि णाणं णाणं णाऊण भावणा दुक्खं ।
 भावियमई व जीवो विसयेसु विरज्जए दुक्खं ॥३॥
 ताव ण जाणदि णाणं विसयबलो जाव वट्टए जीवो ।
 विसए विरत्तमेत्तो ण खवेइ पुराइयं कम्मं ॥४॥

णाणं चरित्तहीणं लिंगगगहणं च दंसणविहूणं ।
 संजमहीणो य तवो जड़ चरड़ णिरत्थयं सब्ब ॥५॥
 णाणं चरित्तसुद्धं लिंगगगहणं च दंसणविसुद्धं ।
 संजमसहिदो य तवो थोओ वि महाफलो होइ ॥६॥
 णाणं णाऊण णरा केई विसयाइभावसंसत्ता ।
 हिंडंति चादुरगदिं विसएसु विमोहिया मूढा ॥७॥
 जे पुण विसयविरत्ता णाणं णाऊण भावणासहिदा ।
 छिंडंति चादुरगदिं तवगुणजुत्ता ण संदेहो ॥८॥
 जह कंचणं विसुद्धं धम्मइयं खडियलवणलेवेण ।
 तह जीवो वि विसुद्धं णाणविसलिलेण विमलेण ॥९॥
 णाणस्स अत्थि दोसो कुप्पुरिसाणं वि मंदबुद्धीणं ।
 जे णाणगव्विदा होऊणं विसएसु रज्जंति ॥१०॥
 णाणेण दंसणेण य तवेण चरिएण सम्मसहिएण ।
 होहदि परिणिव्वाणं जीवाण चरित्तसुद्धाणं ॥११॥
 सीलं रक्खंताणं दंसणसुद्धाण दिढचरित्ताणं ।
 अत्थि धुवं णिव्वाणं विसएसु विरत्तचित्ताणं ॥१२॥
 विसएसु मोहिदाणं कहियं मगं पि इट्टदरिसीणं ।
 उम्मगं दरिसीणं णाणं पि णिरत्थयं तेसिं ॥१३॥
 कुमयकुसुदपसंसा जाणंता बहुविहाइ सत्थाइ ।
 शीलवदणाणरहिदा ण हु ते आराधया होंति ॥१४॥
 रूवसिरिगव्विदाणं जुव्वणलावणकंतिकलिदाणं ।
 सीलगुणवज्जिदाणं णिरत्थयं माणुसं जम्म ॥१५॥
 वायरणछं दवडसे सियववहारणायसत्थे सु ।
 वेदेऊण सुदेसु य तेसु सुयं उत्तमं शीलं ॥१६॥
 सीलगुणमंडिदाणं देवा भवियाण वल्लहा होंति ।
 सुदपारयपउरा णं दुस्सीला अप्पिला लोए ॥१७॥
 सब्बे वि य परिहीणा रूवणिरूवा वि पडिदसुवया वि ।
 सीलं जेसु सुसीलं सुजीविदं माणुसं तेसिं ॥१८॥

जीवदया दम सच्चं अचोरियं बंभचेरसंतोसे ।
 सम्मद्वंसण णाणं तओ य सीलस्स परिवारे ॥१९॥
 सीलं तवो विसुद्धं दंसणसुद्धी य णाणसुद्धी य ।
 सीलं विसयाण अरी सीलं मोक्खस्स सोवाणं ॥२०॥
 जह विसयलुद्ध विसदो तह थावरजंगमाण घोराणं ।
 सब्वेसिं पि विणासदि विसयविसं दारुणं होई ॥२१॥
 वारि एककम्मि य जम्मे मरिज्ज विसवेयणाहदो जीवो ।
 विसयविसपरिहया णं भमंति संसारकंतारे ॥२२॥
 णरएसु वेयणाओ तिरिक्खए माणवेसु दुक्खाङ् ।
 देवेसु वि दोहगं लहंति विसयासिया जीवा ॥२३॥
 तुसधम्मंतबलेण य जह दव्वं ण हि णराण गच्छेदि ।
 तवसीलमंत कुसली खवंति विसयं विस व खलं ॥२४॥
 वट्टेसु य खंडेसु य भद्देसु य विसालेसु अंगेसु ।
 अंगेसु य पप्पेसु य सब्वेसु य उत्तमं सीलं ॥२५॥
 पुरिसेण वि सहियाए कुसमयमूढेहि विसयलोलेहिं ।
 संसार भमिदव्वं अरयघरटुं व भूदेहिं ॥२६॥
 आदेहि कम्मगंठी जा बद्धा विसयरागरंगेहिं ।
 तं छिन्दन्ति कयत्था तवसंजमसीलयगुणेण ॥२७॥
 उदधी व रदणभरिदो तवविणयंसीलदाणरयणाणं ।
 सोहेंतो य ससीलो णिव्वाणमणुत्तरं पत्तो ॥२८॥
 सुणहाण गद्धाण ण गोवसुमहिलाण दीसदे मोक्खो ।
 जे सोधंति चउत्थं पिच्छिजंता जणेहि सब्वेहिं ॥२९॥
 जइ विसयलोलएहिं णाणीहि हविज्ज साहिदो मोक्खो ।
 तो सो सच्चइपुत्तो दसपुव्वीओ वि किं गदो णरयं ॥३०॥
 जइ णाणेण विसोहो सीलेण विणा बुहेहिं णिद्विष्टो ।
 दसपुव्वियस्स भावो य ण किं पुणु णिम्मलो जादो ॥३१॥
 जाए विसयविरक्तो सो गमयदि णरयवेयणा पउरा ।
 ता लेहदि अरुहपयं भणियं जिणवडढमाणेण ॥३२॥

एवं बहुप्पयारं जिणेहि पच्चक्खणाणदरसीहिं ।
सीलेण य मोक्खपयं अक्खातीदं य लोयणाणेहिं ॥३३॥
सम्मत्ताणाणदं सणतववीरियपंचयारमप्पाणं ।
जलणो वि पवणसहिदो डहंति पोरायणं कम्मं ॥३४॥
णिद्वद्वडुकम्मा विसयविरत्ता जिर्दिंदिया धीरा ।
तवविणयसीलसहिदा सिद्धा सिद्धिं गदिं पत्ता ॥३५॥
लावण्यसीलकुसलो जम्ममहीरुहो जस्स सवणस्स ।
सो सीलो स महप्पा भमिज्ज गुणवित्थरं भविए ॥३६॥
णाणं झाणं जोगो दंसणसुद्धीय वीरियायत्तं ।
सम्मतदंसणेण य लहंति जिणसासणे बोहिं ॥३७॥
जिणवयणगहिदसारा विसयविरत्ता तवोधणा धीरा ।
सीलसलिलेण एहादा ते सिद्धालयसुहं जंति ॥३८॥
सब्बगुणखीणकम्मा सुहदुक्खविवज्जिदा मणविसुद्धा ।
पप्फोडियकम्मरया हवंति आराहणापयडा ॥३९॥
अरहंते सुहभत्ती सम्मतं दंसणेण सुविसुद्धं ।
सीलं विसयविरागो णाणं पुण केरिसं भणियं ॥४०॥
